

T R E Ś Ć Nr. 457

STRATY AMERYKAŃSKICH INVESTMENT-TRUSTÓW.	str. 1
POŁOŻENIE FINANSOWO-GOSPODARCZE FINLANDJI.	" 1
PIENIĄDZ, KTÓREGO NIE MOŻNA LOKOWAĆ.	" 3
UCIECZKA KAPITAŁU NIEMIECKIEGO DO SZWAJCARJI.	" 3
AUSTRJACKĄ POŻYCZKA ZAGRANICZNA.	" 4
CO SIĘ DZIEJE Z POŻYCZKĄ YOUNGA.	" 5
BILANS WALLSTREET ZA CZERWIEC R.B.	" 5
POSIEDZENIE RADY NADZORCZEJ BANKU WYPŁAT MIĘDZYKARODOWYCH.	" 6
BANKI FRANCUSKIE PRZECIW AUSTRJACKIEJ POŻYCZCE INWESTYCYJNEJ.	" 7
PRZYCZYNY ŚWIATOWEGO KRYZYSU GOSPODARCZEGO.	" 7

.....

CHAPTER I

.....

1. The first part of the work is devoted to a general survey of the subject, and to a discussion of the various theories which have been advanced. The author then proceeds to a detailed examination of the various systems of thought, and to a comparison of their merits and demerits. The result is a clear and concise statement of the principles of the subject, and a summary of the various theories which have been advanced.

2. The second part of the work is devoted to a detailed examination of the various systems of thought, and to a comparison of their merits and demerits. The author then proceeds to a detailed examination of the various systems of thought, and to a comparison of their merits and demerits. The result is a clear and concise statement of the principles of the subject, and a summary of the various theories which have been advanced.

.....

W I A D O M O Ś C I F I N A N S O W E, W A L U T O W E
I K R E D Y T O W E.

STRATY AMERYKAŃSKICH INVESTMENT-TRUSTÓW.

"NIEUWE ROTTERDAMSCHÉ COURANT" z
15 b.m. donosi w korespondencji z NOWEGO JORKU :

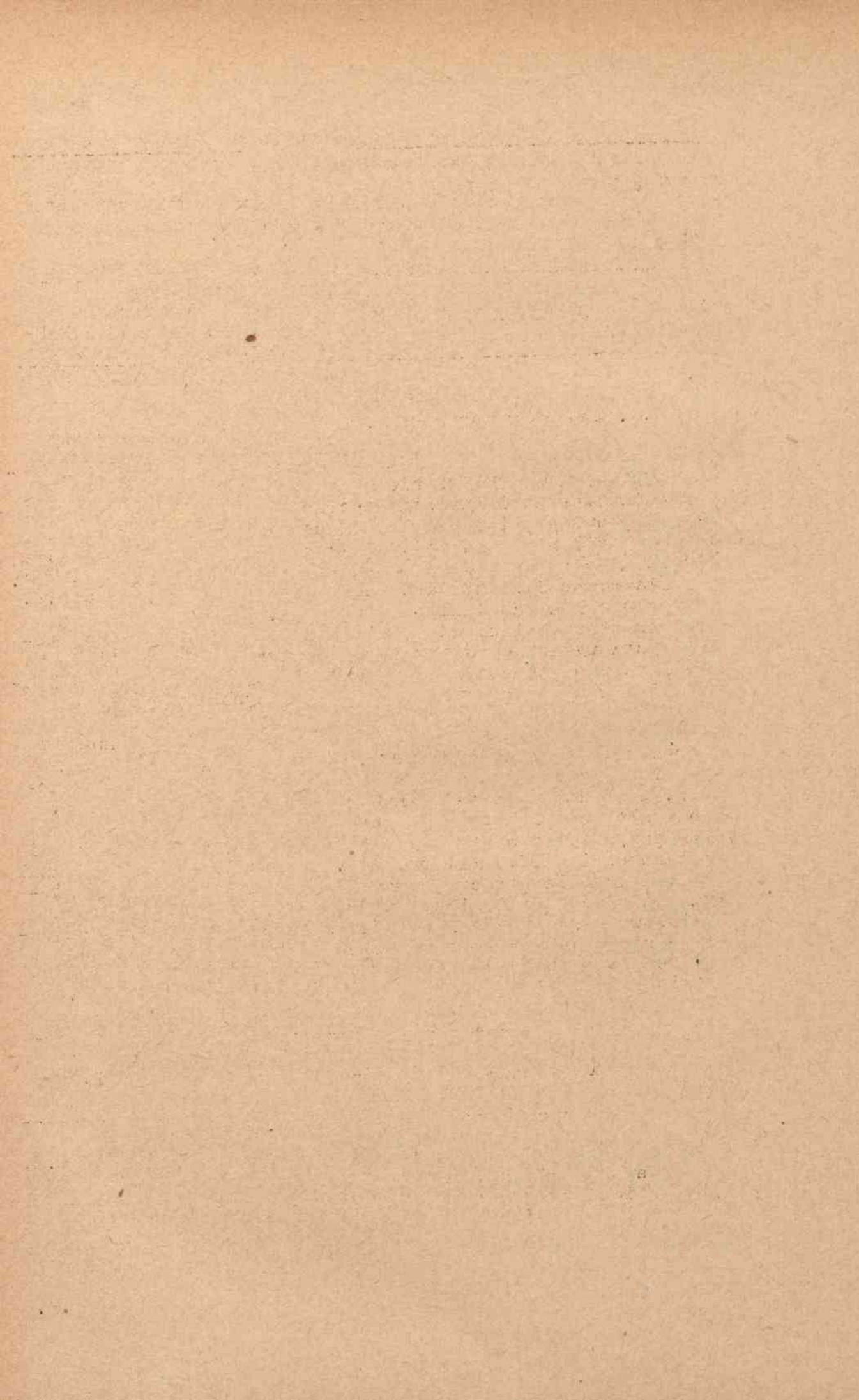
Jak wiadomo, GENERALNA PROKURATOR-
JA STANU NOWOJORSKIEGO niedawno zarządziła dochodzenie
przeciw szeregowi investment-trustów, zarzucając im, że się
p r z y c z y n i ły głównie do ostatniej d e r u t y
na giełdzie nowojorskiej. Zdobyteczasowego śledztwa wynika,
iż suma c z y n n a 178 towarzystw w końcu 1929 r. wy-
niosła równo 3,94 miljarda dolarów a do końca marca r. b.
w z r o s ła do 4,11 miljarda dol. Czysty dochód zaś
160 trustów wyniósł 233,8 miliona dolarów, gdy reszta to-
warzystw wykazuje s t r a t y w wysokości 5,4 miliona.
Stwierdzono ponadto, że z powodu silnej d e p r e c j a -
c j i w a l o r ó w ucierpiały wszystkie trusty.

Wartość rynkowa całego zasobu wa-
lorowego była w końcu 1929 r. o równo 294,1 miliona
m n i e j s z a o d c e n y n a b y c i a tych walo-
rów. W stosunku do tej ceny 146 trustów w końcu ub. r.
poniosło s t r a t y na kursie w ogólnej sumie 394,5
miliona, a tylko 32 trusty osiągnęły z y s k i na kursie
w wysokości 100,4 miliona dol. Wszystkie te cyfry jednak
w międzyczasie straciły swą a k t u a l n o ś ć , ponie-
waż panujący od miesięcy na giełdzie nowojorskiej ruch
baissowy z e p c h n ął kursy akcji na poziom znajdu-
jący się znacznie p o n i ż e j stanu kursu w końcu 1929
r. Tem samym więc e f e k t y w n e s t r a t y wszy-
stkich investment-trustów są znacznie w i ę k s z e.

P O Ł O Ż E N I E F I N A N S O W O - G O S P O D A R C Z E F I N L A N D J I .

"HAMBURGER NACHRICHTEN" z 15 b.m.
w korespondencji z HELSINGFORSU kreślą następujący obraz
położenia finansowo-gospodarczego F I N L A N D J I :

Dzięki zaciągniętym w ostatnich
miesiącach długoterminowym pożyczkom z a g r a n i c z -

nym, sytuacja na rynku pieniężnym doznała pewnej poprawy. Chodziło zaś o następujące trzy znaczne pożyczki:

1/ w wysokości 300 milionów franków, udzielona przez cztery wielkie banki francuskie wspólnie z ENSKLIDA-BANK w SZTOKHOLMIE;

2/ w wysokości 8 milionów dolarów, emitowana w NOWYM JORKU, jako pożyczka MIASTA HELSINGFORS;

3/ w wysokości 2 milionów funtów, emitowana przez KONSORCJUM, złożone z firm bankowych: HAMBROS, J. HENRY SCHROEDER ET CO w LONDYNIE, ENSKLIDA-BANK w SZTOKHOLMIE i 4 BANKI FINLANDZKIE, a udzielona FINLANDZKIEMU BANKOWI PRZEMYSŁOWO-HIPOTECZNEMU.

Te trzy pożyczki, wynoszące razem około 1200 milionów mk. fin. ulżyły rynkowi pieniężnemu. Inwestycje znacznych kapitałów zagranicznych w przedsiębiorstwach gospodarczych i przemysłowych FINLANDJI oznaczają wielkie niebezpieczeństwo dla wolnego handlu w kraju. W szczególności zaś ANGLJA udzielone kredyty wyzyskuje jako środek do wywierania presji.

Co się tyczy rozwoju cen, to był on dla FINLANDJI naogół pomyślny. W ciągu jednego roku spadły ceny importu o 13%, zaś ceny eksportu tylko o 3%, co odpowiada redukcji importu w wysokości około 100 milionów mk. fin., zaś eksportu 200 milionów mk. fin. Ceny przemysłowe są stosunkowo stałe, jednakowoż kwota produkcji w porównaniu z r. ub. spadła o 15%. Ten spadek przypisać należy głównie zmniejszeniu popytu, zaś po części także ostrej konkurencji zagranicy.

Obroty na giełdzie były dość wysokie, w ostatnich tygodniach atoli kursy wykazały tendencję słabą. Popytem cieszą się akcje bankowe w większej mierze aniżeli akcje przemysłowe. obroty handlowe natomiast w porównaniu z 1929 r. spadły znacznie. W handlu rodzimym wzmaga się tendencja do uniezależnienia się od zagranicy i konsumowania własnych produktów. Dążenie to znalazło swój wyraz w wielkich TARGACH NARODOWYCH, które odbyły się w HELSINGFORSIE od 14 do 23 czerwca r. b.

Sytuacja na rynku pracy nie odpowiada oczekiwaniom. Z powodu dalszego ograniczenia i wstrzymania poważnych przedsiębiorstw przemysłowych cyfra bezrobotnych wzrosła. Nie ma też widoków,

by na zimę sytuacja miała się poprawić. Ruch b u d o w -
l a n y u s t a ł zupełnie, ponieważ nie można uzyskać
k r e d y t ó w na nowe budowle. To też import b u -
d u l c a z NIEMIEC znacznie s p a d ł. Wielkie zna-
czenie gospodarcze posiada dokonana niedawno f u z j a
między FINLANDZKIEMI KOLEJAMI PAŃSTWOWEMI, a 40 różnymi
LINJAMI AUTOBUSOWEMI, których silna konkurencja dotych-
czas przyczyniła się do znacznego s p a d k u p r z y -
c h o d ó w KOLEI PAŃSTWOWYCH.

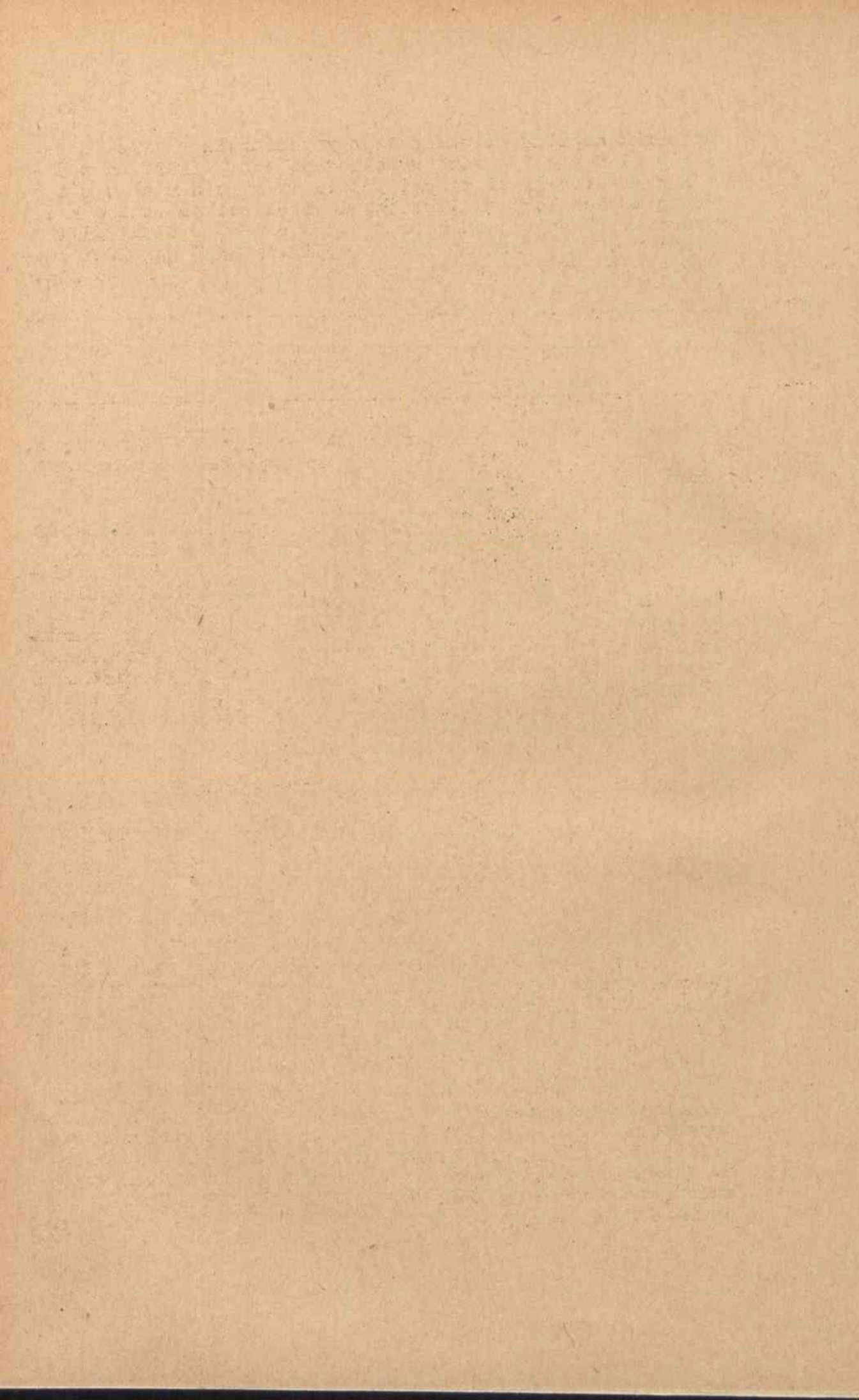
PIENIĄDZ, KTÓREGO NIE MOŻNA LOKOWAĆ.

"BASLER NACHRICHTEN" z 15 b.m.
podają, że RADA NADZORCZA BANKU WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH
niechciały ma k ł o p o t z oddanym mu do dyspozycji krót-
koterminowym pieniądzem, gdyż wobec panującej ogólnie wiel-
kiej p ł y n n o ś c i w żaden sposób nie może go r e -
n t o w n i e l o k o w a ć. W szczególności zaś przekaza-
zana KRAJOM REPARACYJNYM z pożyczki YOUNGA suma 438 mil.
fr. przeważnie pozostała w BANKU WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH
jako d e p o z y t, ponieważ kraje te narazie n i e
m a j ą zapotrzebowania pieniężnego. Również i nieprzy-
noszące odsetek a k t y w a g w a r a n c y j n e spad-
ły ze 151,2 miliona fr. do 125 milj. a to dlatego, że od-
nośne państwa wołały je przemienić na o p r o c e n t o -
w a n e w k ł a d y w BANKU WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH.

UCIECZKA KAPITAŁU NIEMIECKIEGO DO SZWAJCARJI.

Szwajcarski "DER BUND" z 15 b.m.
stwierdza, iż napływ k a p i t a ł u n i e m i e c k i e -
g o do SZWAJCARJI przybrał już r o z m i a r y, przeciw
którym należy się b r o n i ć. Według obliczeń, w 6 wiel-
kich bankach szwajcarskich z n a j d u j e się dziś o b c y
p i e n i ą d z w wysokości 2,6 miljarda mk., z czego
l w i a c z ę ś ć pochodzi z NIEMIEC. Nie jest już ta-
jemnicą, że kapitaliści niemieccy w obawie przed nowymi
rozporządzeniami f i s k a l n e m i wywożą swój pie-
niądz masami z a g r a m i c ę, przeważnie zaś do SZWAJ-
CARJI.

Pieniądz ten nietylko dostaje się
do banków szwajcarskich w formie w k ł a d ó w, lecz
jest także przechowywany w s e f a c h, a ponadto loko-
wany w w a l o r a c h. Dla banków szwajcarskich ta

ucieczka kapitału niemieckiego przedstawia o tyle do-
brzy interes, że wypożyczają one RZESZY na wy-
soki procent niemiecki prawie tę samą sumę,
którą u nich lokują niemieccy kapitaliści na niski
procent. Obecnie jednak płynność w SZWAJCARJI
wzmogła się do tego stopnia, że BANK NARODOWY zmu-
szony był swoją stopę dyskontową obniżyć do 2½%.

AUSTRJACKA POŻYCZKA ZAGRANICZNA.

Berlińska "BÖRSEN-ZEITUNG" z 15 b.
m. w obszernym artykule o nowej austriackiej pożyczce za-
granicznej wywodzi co następuje:

Po długich rokowaniach w LONDYNIE
udało się nareszcie austriackiemu ministrowi finansów,
dr. JUCHOWI dzięki silnemu poparciu ze strony brytyjskie-
go kanclerza skarbu SNOWDENA uzyskać dla AUSTRJI wielką
POŻYCZKĘ INWESTYCYJNĄ w wysokości 21,000,000 funtów,
coprawda na niezbyt korzystnych warunkach, bo na 7%. Kurs emisyjny wyniesie 95%, z czego jednak
odpadną: 4% prowizji dla banków i przeciętnie
1% tytułem opłat stemplowych. Rozdział
emisji na poszczególne kraje przedstawia się jak
następuje:

Kraj	transza		
ANGLJA	3½	miljona	funt.
AMERYKA	25	"	dol.
WŁOCHY	100	"	lir.
SZWAJCARJA	25	"	franków
SZWECJA	10	"	koron
AUSTRJA	50	"	szyl.

Jest to atoli dopiero pi. r w-
s za część pożyczki, w wysokości około 12,700,000
funtów, ponieważ cała suma pożyczki wyniesie 21, MIL-
JONÓW FUNTÓW. Umorzenie nastąpi drogą rocznych
wykupów po kursie 103%, lub też drogą losowa-
nia najpóźniej do 1 LIPCA 1957 r.

Angielska PRASA FINANSOWA
wyraża przekonanie, iż ze względu nato, że do jeniemi praw-
dopodobnie żadna inna pożyczka zagraniczna nie
będzie emitowana, AUSTRJACKA POŻYCZKA INWESTYCYJNA posia-
da wszelkie szanse powodzenia. Można też uważać
za rzecz pewną, że BANK WYPŁAT MIĘDZYKRAJOWYCH
obejmie rolę depozytariusza tej pożyczki.

Zdaniem KONSORCJUM EMISYJNEGO pożyczkę austriacką uważać należy za ostatnią wielką transakcję finansową EUROPEJSKIEGO OKRESU REKONSTRUKCYJNEGO. Zaznaczyć w końcu należy, iż fakt, że FRANCJA w emisji tej pożyczki nie wzięła udziału, wywołał w świecie finansowym konsternację.

CO SIĘ DZIEJE Z POŻYCZKĄ YOUNGA.

Holenderski "DE TELEGRAAF" z 15b.m. w artykule na powyższy temat wywodzi co następuje:

Uścisk na kurs POŻYCZKI YOUNGA rozpoczął się właściwie już w dniach jej emisji. Dopiero jednak w ostatnich czasach zajmują się nim bliżej, a nie brak w świecie finansowym głosów, mówiących wprost o fiasko tej pożyczki. Zapomina się oczywiście, iż chodzi tu o "specjalny" walor jak i o ogólną sytuację finansową. Przedewszystkiem zaś pomija się fakt, że kursy, o których się mówi, są w rzeczywistości tylko fikcyjne, gdyż nie ugruntowane na odpowiednich obrotach. Stwierdzić wreszcie należy, iż oficjalne kursy tej pożyczki do dziś dnia właściwie jeszcze nie istnieją. Pewnym jest tylko, że w stosunku do kursu emisyjnego, dysagio wynosi obecnie równo 1,4%.

Otóż w tym spadku kursu znajdują swój wyraz różne czynniki. Przedewszystkiem więc ogólna niepewność sytuacji giełdowej. Powtóre fakt, że emitowany i na najlepszych warunkach papier lokacyjny dziś nie znajduje gładko nabywców, a wreszcie także problematyczne położenie finansowe jak i wewnętrzno-polityczne NIEMIEC.

BILANS WALLSTREET ZA CZERWIEC R.B.

Holenderski "DE TELEGRAAF" z 16 b.m. donosi z NOWEGO JORKU, że miesiąc czerwiec r.b. będzie zapisany w dziejach GIEŁDY NOWOJORSKIEJ jako jeden z najlepszych okresów strata. Sami posiadacze bowiem notowanych na giełdzie akcji ponieśli straty na kursie w ogólnej sumie 11,1 miljar-

da dolarów. Wartość rynkowa zaś tych akcji w ciągu ostatnich miesięcy spadła o 14,8%, czyli z 75 miliardów do 63,9 miljarda dolarów, tak że osiągnęła ten sam niski poziom, co po WIELKIM KRACHU w październiku 1929.

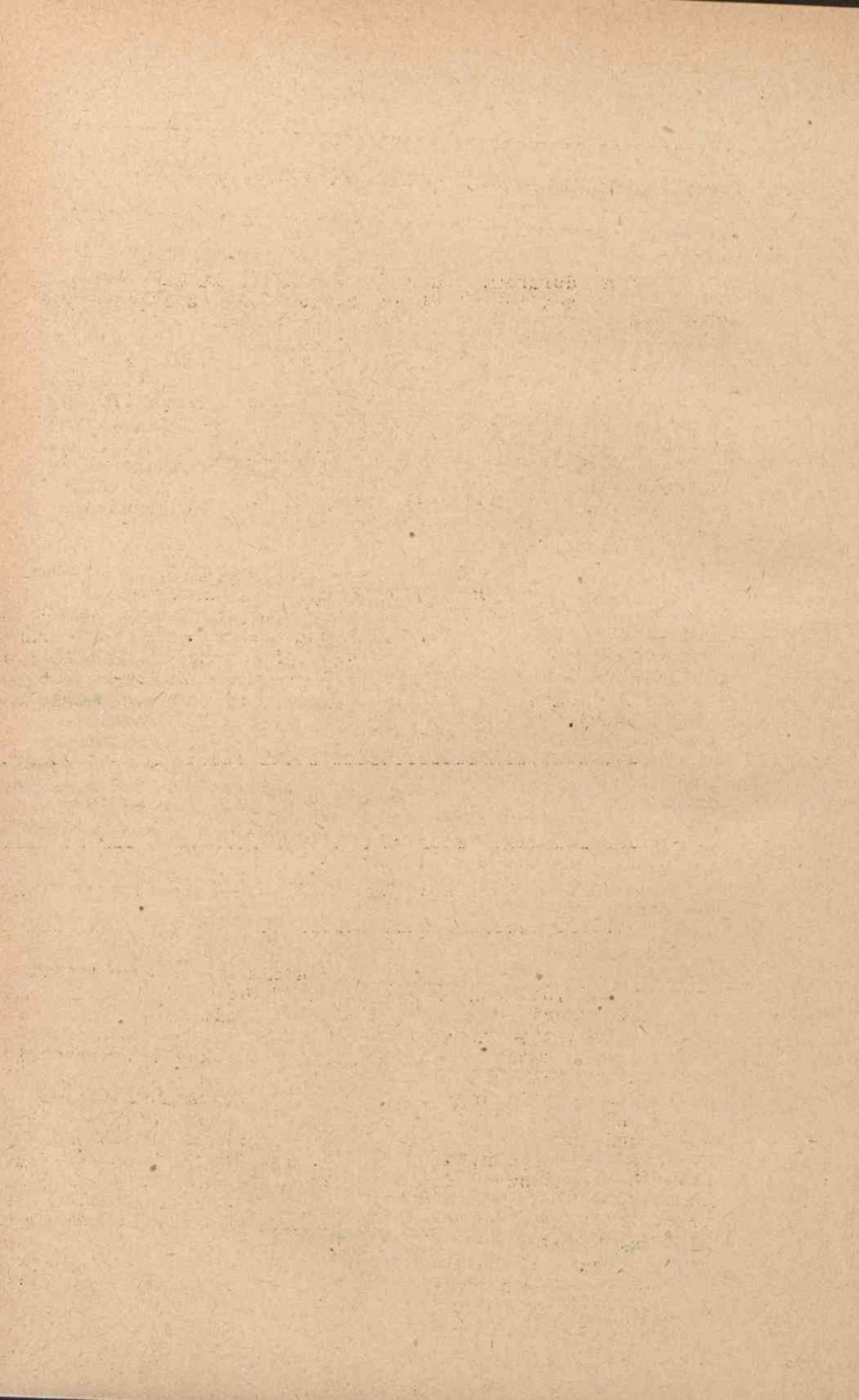
Jak wiadomo, po tym krachu rozwinął się na WALLSTREET ruch baissowy, który trwał do KWIECZNIA r.b. i spowodował zyski na kursie w ogólnej sumie 12,5 miljarda dol. W kwietniu atoli nastąpił spadek w wysokości 0,8 miliona, w maju dalszy spadek w wysokości 0,3 miliona, aż w czerwcu saldo strata dosięgło cyfry 11,1 miljarda dolarów. Wartość kursowa zaś dopuszczonych oficjalnie na giełdę akcji obecnie znajduje się o 12,2 miljarda poniżej najwyższego tegorocznego poziomu. W porównaniu zaś z najwyższym poziomem zeszłorocznym, straty na kursie wynoszą prawie 25,5 miljarda dolarów. Zaznaczyć zaś należy, iż nie wszystkie akcje są oficjalnie notowane na giełdzie nowojorskiej. Faktyczenie zatem straty na kursie wynoszą o wiele więcej.

W I A D O M O Ś C I B A N K O W E .

P O S I E D Z E N I E R A D Y N A D Z O R C Z E J B A N K U W Y P Ł A T M I Ę D Z Y N A R O D O W Y C H .

"BASLER NACHRICHTEN" z 16 b.m. podają, że RADA NADZORCZA BANKU WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH na trzecim z rzędu oficjalnym posiedzeniu zajmowała się przede wszystkim kwestją dalszych operacji bankowych, w szczególności zaś lokat krótko- i długoterminowych, a wreszcie różnymi interesami finansowymi. Dalej stwierdzono, że dopuszczone na ostatnim posiedzeniu RADY NADZORCZEJ dalsze 10 BANKÓW BILETOWYCH z przypadającą na nich ogólnej sumy 10 milionów fr. wpłaciły już po 2,5 miliona fr. szwajc. Nie wpłaciły zaś swej części jeszcze JUGOSŁAWJA i PORTUGALJA.

RADA NADZORCZA ustaliła ostateczny tekst akcji, co jest bardzo ważne ze względu na akcje, które przez poszczególne BANKI BILETOWE mają być sprzedawane na otwartym rynku. Przyjawszy do wiadomości ostateczny wniosek POŻYCZKI YOUNGA, RADA NADZORCZA omówiła definitywne sumy, jakie z uwzględnieniem zysków z odsetek i kursu mają być przekazane poszczególnym wierzycielom, względnie RZESZY NIEMIECKIEJ. RADA uchwaliła w końcu, że BANK WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH obejmie wobec nowej AUSTRJACKIEJ POŻYCZKI INWESTYCYJNEJ rolę depozytową.

 BANKI FRANCUSKIE PRZECIWI AUSTR. POŻYCZCE INWESTYC.

Berlińska "BÖRSEN-ZEITUNG" z 16 b.m. donosi z PARYŻA, że banki francuskie pierwotnie uchwałyły nie brać udziału w AUSTRJACKIEJ POŻYCZCE INWESTYCYJNEJ, zanim nie nastąpi zwaloryzowanie austro-węgierskich pożyczek przez edwojennych. Spodziewano się bowiem, iż banki innych krajów poprą to żądanie. Kiedy zaś okazało się, iż mowy o tem nie ma, reprezentant banków francuskich zawiadomił austrjackiego ministra finansów dr. JUCHA, iż banki francuskie jednak są skłonne brać udział w emisji austrjackiej. Na to zaś austrjacki minister finansów oświadczył, iż propozycja jest spóźniona, ponieważ pożyczka austrjacka musi być emitowana najpóźniej około 15 lipca r.b.

Dla RZĄDU FRANCUSKIEGO, a w szczególności dla BRIANDA, zachowanie się banków francuskich było bardzo nie miłe, ponieważ minister spraw zagranicznych zapewnił kanclerza austrjackiego dr. SCHOBERA za jego bytności w PARYŻU, że rządowa FRANCJA poprzę pożyczkę austrjacką. Z punktu widzenia polityki francuskiej przyrzeczenie to było też rzeczą samą przez się zrozumiałą, ponieważ FRANCJA zawsze stoi na stanowisku, że AUSTRJA musi być utrzymana jako państwo nic za i e ż n e. Dlatego też BRIAND austrjackiemu posłowi w PARYŻU wyraził swoje ubolewanie z powodu zachowania się banków francuskich i przyrzekł, iż postara się o odpowiednią rekompensatę dla AUSTRJI.

 WIADOMOŚCI GOSPODARCZE.

 PRZYCZYNY ŚWIATOWEGO KRYZYSU GOSPODARCZEGO.

Holenderski "ALGEMEEN HANDELSBLAD" z 16 b.m., nawiązując do ogłoszonego niedawno artykułu znanego ekonomisty amerykańskiego, prof. IRVINGA FISHERA, /por. Nr. 456 "WIAD. FIN!" str. 7-9/ podaje treść świeżo na ten sam temat opublikowanego MEMORJAŁU angielskiego rzeczoznawcy walutowego i członka KOMITETU FINANSOWEGO LIGI NARODOW, sir HENRYEGO STRAKOSCHA. Oto zasadnicze wy-

wody tego memorjału:

Myślne jest szeroko rozpo-
wszechnione mniemanie, jakoby panująca obecnie na całym
świecie depresja gospodarcza wynikła z nad-
miernej produkcji. Główne jej przyczyny
bowiem są natury monetarnej. /To samo
twierdzi prof. IRVING FISHER we wspomnianym na wstępie
artykule. przyp. red. "WIAD.FIN"/. Gdy produkcja
wzrastała rocznie o 3%, to rozszerze-
nie kredytów przez odpowiednie zwiększe-
nie zapasów złota nie dotrzymywa-
ło jej kroku. Nadmiar zaś AMERYKA, ARGENTYNA i FRANCJA
tesaurowały swoje rezerwy złota
w stosunku p.rzekraczającym ich fak-
tyczne zapotrzebowanie gospodarcze. Tym sposobem
zaś zapasy złota, a tem samem i kredyt winnych
krajach musiały automatycznie zmniejszyć się.
Niedostateczne zaopatrywanie w złoto, a co
zatem idzie, niedostateczne zaspokojenie zapotrzebowania
kredytowego w licznych krajach spowodowały
właśnie załamanie się poziomu cen.

Zapomnieć oczywiście nie należy,
że izolacja ROSJI oraz walki w CHINACH
uniemożliwiają eksport towarów do tych
olbrzymich krajów, co naturalnie odbić się musi fatal-
nie na rynkach światowych. Ponadto zaś musi być bra-
ny pod uwagę fakt, że z powodu dokonanej w ostatnich la-
tach racjonalizacji, produkcja dosięgła
rozmiarów, które dziś tylko po części mogą być
zużytkowane. To też nowe inwesty-
cje na cele produkcyjne należą obecnie do rzad-
kości. Osłabiona wreszcie w najważniejszych
krajach z powodu wzrastającej cyfry bez-
robotnych siła konsumpcyjna rów-
nież w wysokiej mierze przyczynia się do zahamowania ży-
cia gospodarczego.

-.-.-.-.-

